

Ilona Németh: EASTERN SUGAR

(tlačová správa)

Kunsthalle Bratislava otvára rozsiahlu výstavu poprednej slovenskej autorky Ilony Németh. Na lokálne pomery mimoriadne veľkorysý výstavný projekt s názvom *Eastern Sugar* vznikol v spolupráci širšieho kolektívu umelcov a architektov, pričom kurátorsky ho zastrešila riaditeľka KHB Nina Vrbanová a v Lipsku pôsobiaca historička umenia Krisztina Hunya. Slávnostné otvorenie sa uskutoční vo štvrtok 12. apríla 2018 o 18:00 hod.

Výstava *Eastern Sugar* je ako celok novým dielom vizuálnej umelkyne Ilony Németh pripraveným a realizovaným špeciálne pre výstavné priestory 1. poschodia Kunsthalle Bratislava. Site-specific výstavný projekt tematizuje, skúma a kriticky reflektuje osudy cukrovarov na Slovensku, spočiatku prosperujúcich podnikov, následne zoštatnených, postupne privatizovaných a tunelovaných, dnes nenávratne zničených. Odkazuje nielen na mečiarovské privatizačné procesy v 90. rokoch a tiež začiatkom milénia, ale aj na širší kontext vyvlastnenia štátu voči občanom a spoločnosti. Názov výstavy, prevzatý od niekdajšieho najväčšieho cukrovaru na Slovensku premenovaného po vstupe zahraničného akcionára, ironicky a metaforicky upozorňuje na jednu z kľúčových tém projektu – „výpredaja vlastných hodnôt“.

Po prvýkrát dispozične upravené priestory Kunsthalle Bratislava prinášajú návštevníkom možnosť symbolického pohybu v čase. Centrálna sála galérie sa mení na otvorenú dielňu – reálnu manufaktúru cukrových homolí, ktoré si návštevník môže vlastnoručne vyrobiť a odnieť v originálnom balení ako istý pamäťový objekt či „artefakt“. Výstava má v tejto časti charakter rozmernej participatívnej dielne, ktorá rekonštruje pamäť a sprítomňuje stratenú minulosť – prácu a s ňou spojené zázemie, ktoré stratili tisíce zamestnancov bývalých cukrovarov v mene finančného profitu tzv. investorov.

S finančnou podporou
With financial support

Partner osvetlenia fasády
Building Lighting Partner

Partneri výstavy
Partners of the exhibition

Mediálna výstava podopretá z verejných zdrojov
Formou špeciálneho Fondu na podporu umenia
Supported mainly by public funding
by Slovak Arts Council

Mediálni partneri
Media partners

• RÁDIO DEVÍN

Okrem práce ako manuálnej aktivity manufaktúra významovo rezonuje aj v rovine mentálnej spoluúčasti zapojených pracovníkov (výroba cukrových homolí tu má byť cestou vcítania sa, stotožnenia, spomínania a pod.). Németh do výroby zapája ľudí s osobným príbehom – bývalých zamestnancov zaniknutých cukrovarov, ktorí spolu s návštevníkmi formou dočasnej práce symbolicky aktivizujú stratenú pamäť a dnes už fakticky históriu produkcie cukru na Slovensku.

V okolitom trakte galérie sa ponúka naopak pohľad na súčasný stav cukrovarov, ktorý je sprostredkovaný vo viacerých médiách. Tento čas prítomnosti autorka vizualizuje formou posuvného archívu muzeálneho typu, v ktorého vrstvách sú inštalované aktuálne fotografické „portréty“ takmer všetkých fabriek na našom území. Na báze vizuálnej a tiež orálnej histórie sú spracované aj viaceré video-dokumenty, ktoré do výstavy vnášajú priamy pohľad zúčastnených. Je to najmä rozhovor so súčasným riaditeľom pre vonkajšie vzťahy cukrovaru v Seredi a tiež rozhovor s bývalým členom správnej rady cukrovaru *Eastern Sugar*.

Zameraním na fenomén práce, pracovnej sily a jej distribúcie v širších (post)koloniálnych a globálnych podmienkach rozširujú kontext výstavy diela umelcov Jeremyho Deller, Haruna Farockiho a dvojice Lonnie van Brummelen & Siebren de Haan. Ich tvorba sa slovenskému publiku predstaví vôbec po prvýkrát. Pozvaným je aj pilotný projekt nateraz neexistujúcej inštitúcie *Múzea cukru*. Autorka ho v rámci výstavy iniciuje a „zakladá“ s reálnou ambíciou vzniku budúcej inštitúcie, čím opäť deklaruje nevyhnutnú potrebu uchovávanía a reflexie pamäte.

„Výstava ponúka komplexný, vrstevnatý pohľad na osud jedného segmentu potravinárskeho priemyslu s rozptylom do širších súvislostí nedávnej histórie Európy. Príbeh cukrovarov je kľúčovo spojený s fenoménom práce a hodnôt, ktoré sme stratili, ktoré sme doslova rozpredali. Je kritikou spoločenského postoja k veci a poukazom na následky našich rozhodnutí“, uvádza v sprievodnom texte Vrbanová. Dodáva, že výstava „divákovi ponúka paralelne viaceré trasy kritickej reflexie ako ciest poznania, kde práca, resp. manuálna

S finančnou podporou
With financial support

Partner osvetlenia fasády
Building Lighting Partner

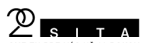
Partneri výstavy
Partners of the exhibition

Mediálna sieťera spoločnosť z neregulovaných služieb
formou Republika Foru na podporu umenia
Supporter of the Slovak Holding
by Slovak Arts Council

Mediálni partneri
Media partners

aktivita, zdanlivo obyčajná chôdza či informované vedomie, sprostredkované buď na báze orálnej histórie alebo formou muzeálnych exponátov, môžu byť nástrojmi empatie“.

Ilna Németh je slovenská výtvarníčka, organizátorka a kurátorka. Za sebou má množstvo sólových i skupinových výstav doma a v zahraničí, v roku 2001 reprezentovala Pavilón Českej a Slovenskej republiky na Bienále umenia v Benátkach. Pôsobí ako profesorka na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, kde vedie ateliér IN a medzinárodný vzdelávací program *Open Studio* na Katedre intermédií. Jej diela sú zastúpené vo viacerých zbierkach, vrátane Ludwig Museum Budapest, Slovenskej národnej galérie či moskovského National Centre for Contemporary Art.

S finančnou podporou
With financial support

Partner osvetlenia fasády
Building Lighting Partner

Partneri výstavy
Partners of the exhibition

Realizácia výstavy podpořená z nenopných zdrojov
formou Republiky Foroni na podporu umenia
Support for art by Slovak Arts Council

Mediálni partneri
Media partners

• RÁDIO DEVÍN

Kunsthalle Bratislava
Nám. SNP 12, 811 06 Bratislava
Slovenská republika
www.kunsthallebratislava.sk

EASTERN SUGAR

Autorka: Ilona Németh

Hostia: Jeremy Deller, Harun Farocki, Lonnie van Brummelen & Siebren de Haan

Kurátorka: Nina Vrbanová

Asistentka kurátorky: Krisztina Hunya

Esej: Maja & Reuben Fowkes

Fotoesej: Olja Triaška Stefanović

Architekti: PLURAL, Marián Ravasz

Video: Cukru production

Pozvaný projekt: Múzeum cukru

Kurátor: Miroslav Eliáš

Vernisáž: štvrtok 12. apríla 2018 od 18:00 do 20:00 hod.

Trvanie výstavy: 13. apríl – 15. júl 2018

Miesto: 1. poschodie KHB

Partneri výstavy:

Goethe-Institut Bratislava, British Council Slovakia, Fond na podporu umenia, Fond na podporu kultúry národnostných menšín, Mestské múzeum Šurany, Korunný cukor (Agrana), Slovenský cukrovarnícky spolok, Ravasz & Partners, Cukru production, Veselá paradajka zo Žitného ostrova, MINIT bakery, Bittner print

Výstavu podporili:

Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave, Karlin Studios, Nová Cvernovka, Východoslovenská galéria

S finančnou podporou
With financial support

Partner osvetlenia fasády
Building Lighting Partner

Partneri výstavy
Partners of the exhibition

Realizáciu výstavy podpořil i verejných zdrojov
formou špeciálneho Fondu na podporu umenia
Supporter of the exhibition financing
by Slovak Arts Council

Mediálni partneri
Media partners

Sprievodné programy k výstave Iona Németh: EASTERN SUGAR

Súčasťou výstavy bude tiež sprievodný a vzdelávací program. Pripravené sú autorské a kurátorské sprievody výstavou, prednášky a diskusie o histórii i súčasnosti cukrovarníctva na Slovensku či špeciálne komentované prehliadky v sekcii *Múzea cukru* s jeho kurátorom *Miroslavom Eliášom*.

Rozsah programu obohatia tiež prizvaní zahraniční hostia. Už 20. apríla sa v spolupráci s tranzit.sk a Ateliérom IN (VŠVU) v rámci programu Open Studio uskutoční prednáška rumunskej choreografky *Alexandry Pirici*, ktorá na príkladoch vlastnej performatívnej praxe poukáže na vzťah k umeniu ako k sprostredkovateľovi hlbšieho pohľadu na predmet veľkovýroby a na možnosti komplikovania tejto témy v budúcnosti.

Naplánovaná je aj diskusia s nemeckým vizuálnym umelcom *Andreasom Siekmanom*, ktorý sa vo svojej tvorbe zameriava na zmeny v našej spoločnosti, vplyvy globalizácie a presúvanie ekonomickej zodpovednosti, pričom hlavnú úlohu v tomto kontexte zohráva privatizácia verejného sektora. Siekman vyvinul metódu, prostredníctvom ktorej dokáže svoje analýzy a výskumy pretransformovať do nekonvenčného obrazového jazyka, ktorý je ľahko pochopiteľný.

Vzdelávacie programy a workshopy pre rodiny, školy a dospelých nadviažu na participatívnosť výstavy a zamerajú sa na uvažovanie o pamäti miesta, histórii a procesuálnom umení. Preskúmame tiež proces práce s cukrom a výrobu cukrových homolí, pričom využijeme sochárske vlastnosti tohoto materiálu. V rámci projektu *Kunsthalle KIDS* vychádza k výstave pravidelný formát: sprievodca výstavou, ktorou budú návštevníkov sprevádzať aj deti – účastníci projektu *Detický mediátor*.

S finančnou podporou
With financial support

Partner osvetlenia fasády
Building Lighting Partner

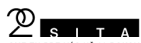
Partneri výstavy
Partners of the exhibition

Realizáciu výstavy podrobil i. nemeckých obchodníkov
formou Republika Forst na podporu umenia
Supporter of the exhibition
by Slovak Arts Council

Mediálni partneri
Media partners

•RÁDIO DEVÍN